

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 40—
za pol leta » 20—
za » 10—
za » 3'50

ilka K 1'20.

ravništvo je v

» 3 (v starem

mestu, levo.

kopisi se ne vrnejo.

Štev. 39

Ptuj, 9. oktobra 1921

III. letnik

JAVNA tombola

se vrši

v nedeljo, 16. oktobra tl.
v prid C. in M. družbi.

Demokratski prijateljski sestanek

se vrši dne 8. oktobra 1921 ob 8. uri zvečer
v „Narodnem domu“ pri pokritih mizah.

Nič ne vedo.

V namišljenem boju proti korupciji so se temni elementi, ki se boje javnosti, lotili v Ptuj g. vodje okrajnega glavarstva, dr. Pirkmaierja. Začeli so mu očitati, da je zakrivil razne nepravilnosti, tekom časa so stopnjevali očitanja in dolžili gospoda naravnost tatvine in poneverjenja. Gonja se je začela v mariborski „Straži“, ki jo izdajajo duhovniki in priporočajo vernikom kot krščanski list. „Straži“ se je pridružila „Nova Pravda“, glasilo narodnih socialcev, in v zadnjih me-

Stari Poetovio.

Predaval dr. Vladimir Travner.

Nadaljevanje.

Ko sta Dioklecijan in Maksimijan spomladi l. 305 sporazumno odstopila, so postale zmede v državi vedno večje, tako da je imelo cesarstvo l. 311 kar sedem cesarjev, ki so se medsebojno vojskovali, dokler ni slednjič zmagal sin Konstancia Clora, Konstantin, imenovan Veliki, ki je l. 323 zopet združil pod svojo vladno celo rimsko cesarstvo. Konstantin je zboljšal denar s tem, da je dal kovati nov denar, solidus, ki se je ohranil kot plačilno sredstvo skozi stoletja. Poklici pa naj bi bili dedni, kmet naj bi bil navezan na svojo drugo. S tem pa je začel splošni propad. Le uradništvo in armada, ki pa je obstojala že skoro iz samih barbarov, sta se mogla še vzdržati. V tej dobi je izšel tudi znameniti milanski tolerančni edikt (l. 313), ki je z jamčil kristjanom popolno versko svobodo. Pa že takrat so se pojavile v krščanstvu razne sekte, posebno arianizem, ki je igral tudi v Poetoviju vlogo. Presbiter (duhovnik) Arius iz Aleksandrije je namreč učil, da je Kristus bogu le podoben, ne pa z Bogom istovesten. Vsled tega je bil, ker je podpiral

secih tudi „Jugoslavija“, neodvisno Peskovo glasilo.

Nič ni vplivala na obrekovalce uradna preiskava deželne vlade, izvršena meseca junija t. l., ki ni našla nič proti dr. Pirkmaierju, pač pa videla njegovo vestno, požrtvovalno in koristno delo v okraju, za kar mu je tudi izrekla laskavo priznanje. Črne duše obrekovalcev se niso izpreobrile, nego narobe v „Poslanem“ v „Jugoslaviji“ združile svoja obrekovanja. Ali ko so jih hoteli prijeti, se ni upal nikdo na dan!

Mirovali pa še niso. Ko je bil shod narodnih socialcev dne 8. septembra v Ptuj, je narodni poslanec Brandtner na shodu javno ponovil očitke proti dr. Pirkmaierju, trdeč, da je v dno duše ogorčen nad počenjanjem dr. Pirkmaierja, za kakršno je zvedel v Ptuj. Ker je g. Brandtner poslanec narodnih socialcev, ker je preživel večer pred shodom v družbi ptujskih vodij narodne socialne stranke in če kdo, morajo prav vodje znati za ptujске razmere in poučiti svojega poslanca, ki ne pozna tukajšnjih razmer in ne dr. Pirkmaierja, kakor je sam izjavil, je naperil dr. Pirkmaier tožbo proti vodjem narodne socialne stranke v Ptuj, ki so: predsednik Lenarčič, železniški uradnik, in odborniki zdravnik dr. Jenko, sodni oficial Mikuletič in tajnik okrajnega glavarstva Zelenko. Ker so Pirkmaierjevi skrivni nasprotniki z Brandtnerjem vred zahtevali v Poslanem preiskavo, pri kateri se naj zaslišijo tudi razni uradniki, je mislil g. Pirkmaier, da ustreže vsem svojim prijateljem, ko jim ponudi priliko, da povedo javno pred sodnikom vse očitke, ki bi jih bil morda zagrešil. Za priči sta bili k sodnji povabljeni tudi g. učitelj Šerona in ga. učiteljica Kaukler, ki stojita tudi v prvi vrsti ptujskih narodnih socialcev in tvorijo s prvonavedenimi časnikarski odsek.

Konstantin Veliki Anastasia, l. 325 prognan v Trier, odkoder se je njegov nauk hitro širil tudi v naše pokrajine. L. 338 je umrl Konstantin Veliki. Njegovi trije sinovi, Konstantin, Konstancij in Konstant so se borili za nadvlado, dokler ni slednjič v bitki pri Mursi (današnji Osijek) l. 351 zmagal Konstancij. Pred bitko je imenoval svojega bratranca Gallusa za cesarja vzhoda. L. 354 pa ga ukazal je v cesarskem dvoru (Palacium) v Poetovio prijeti in ga v Pulju (Pola) obglaviti. Taki umori v tedanjem času niso bili nič izrednega. Saj je celo zaščitnik krščanstva Konstantin Veliki ukazal pomoriti mnogo svojih najbližjih sorodnikov, med njimi lastnega sina Krispusa in lastno ženo Fausto. Kljub temu je imenoval polbrata umorjenega Julijana za podcesarja zapada. Po smrti Konstancia je postal Julijan, ki ga imenuje cerkev „Odpadnika“, edini vladar. Kot prepričan pogan je skušal ta idealist in romantik na cesarskem prestolu v kratki dobi svoje vlade obnoviti stare rimsko-grške bogove, seveda breuspešno. Po njegovi smrti (364) je zasedel prestol izvrstni Valentinijan, po rodu Panonec (364—375), ki je imenoval svojega brata Valensa za sovladarja vzhoda (344—373).

(Dalje prihodnjič.)

V torek 4. oktobra je prišel zaželjeni sodni dan, smo mislili, ko so bo dr. Pirkmaier pod težo lastnih in tujih grehov zgrudil, da ne vstane več.

Ali zgodil se je čudež! Vti obtoženci, gg. predsednik Lenarčič, odborniki dr. Jenko, Mikuletič, Zelenko, in obe priči ga. Kaukler in g. Šerona so pod prisego izjavili, da ne vedo, kdo je nalagal poslanca Brandtnerja, da je s tako ogorčenostjo napadal g. Pirkmaierja, odločno so tajili, da bi bili oni sami pravili Brandtnerju o teh očitkih, globoko so molčali na poziv, naj pred sodnijo povedo, če vedo kaj slabega o Pirkmaierju, na zadnje so celo kot zgrevane ovčice izjavili, da obžalujejo Brandtnerjeve napade na dr. Pirkmaierja.

Značilno je, da so se obtoženci po svojem zastopniku dr. Brumnu pri glavni razpravi protivili predlogu dr. Senčarja kot zastopnika dr. Pirkmaierja, da se zasliši poslanec Brandtner o tem, da je prejel podatke za predmetne napade od obtožencev.

Obtoženci so zavzeli stališče, da bi moral Brandtner kot priča govoriti resnico o tem, česar je sam tožen. Zastopnik obtožbe dr. Senčar je vstrajal pri svojem predlogu na zaslišanju poslanca Brandtnerja ter ogorčeno zavrnil stališče obtožencev, rekoč: „Z resnico na dan, gospodje! Zakaj nimate danes tega poguma? Predlagate, naj se Brandtner ne zasliši? Brandtner je menda poštenjak, jaz ga do sedaj smatram za takega in bo tedaj govoril resnico, bodisi kot priča, bodisi kot obtoženec. Zadevo je treba razčistiti in k temu bo tudi izpovedba Brandtnerja pripomogla. Popolnoma jasno je namreč, da podajajo poslancu, ki pridejo od drugod na shod, domačini pristaši stranke informacije: Očitki proti dr. Pirkmaierju so mogli priti le iz Ptuja in stranka, ki napade producira, ima sedaj priložnost, resnico svojih napadov dokazati.“

Sodnik je preložil razpravo, da se v smislu predloga obtožitelja zasliši poslanec Brandtner.

Da bo zadeva še bolj jasna in da bo javnost vedela, s kom ima opraviti, bodi h koncu še povedano, da se je po končani razpravi obtoženi okrajni tajnik Zelenko obnašal napram okrajnemu glavarju dr. Pirkmaierju na tak nekvalificiran način, da sprejme za to še posebno plačilo na tozadevno obtožbo.

Vse to so storili oni ljudje, ki so v svoji slepi osebni zagrizenosti zastrupili in še zastrupljajo narodno življenje in delovanje v Ptuj, oni ljudje, o katerih vrabci po strehah čivkajo, da so kolovodje ptujskih nezadovolj-nežev. Vsa javnost sedaj lahko vidi, kaki junaki so ti gospodje. Zahrbno grditi človeka, brezimno napadati ga po listih pod uradnikovo tajnostjo, po shodih ga dati blatiti po poslaniški imuniteti, to se upajo in v tem so veliki, da jih ne moreš prekositi. Kakor hitro pa zahtevaš od take osebe, da ti to pove javno, pa ti naenkrat vse zataji in napravi najnedolžnejši obrazek.

Lajajo ko pesek, ki stisne repek, ko mu pokažeš prstek!